

APLICATIU

GUIA DOCENT

PROVISIONAL

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	FILOSOFIA MEDIEVAL
Codi	100309
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Curs 2012-2013, primer quadrimestre
Horari	http://webs2002.uab.es/departament_filosofia/ o http://www.uab.es/lletres/
Lloc on s'imparteix	Facultat de Lletres (l'aula apareixerà als horaris)
Llengües	català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	JAUME MENSA I VALLS
Departament	DEPARTAMENT DE FILOSOFIA
Universitat/Institució	UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
Despatx	B7-102
Telèfon (*)	93 586 8392
e-mail	Jaume.mensa@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	JAUME MENSA VALLS
Departament	FILOSOFIA
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-102
Telèfon (*)	93 586 83 92
e-mail	Jaume.mensa@uab.cat
Horari de tutories	

3.- Prerequisits

No n'hi ha

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Filosofia medieval és una assignatura obligatòria del segon curs del grau de filosofia. Els objectius específics d'aquesta assignatura són:

- a. Aconseguir un bon coneixement dels principals autors, plantejaments i problemes filosòfics i científics de la filosofia medieval.
- b. Aprofundir en el coneixement dels dos autors més significatius de la filosofia medieval: Agustí d'Hipona i Tomàs d'Aquino.
- c. Aconseguir un coneixement general des principals autors catalans medievals.
- d. Llegir, entendre i interpretar textos importants i representatius dels autors estudiats, fer ús de l'esmentat coneixement.
- e. Reflexionar sobre alguns problemes plantejats per la filosofia en aquesta època, sobre la seva incidència cultural, social i política, i sobre la seva transcendència històrica.
- f. Desenvolupar la pròpia capacitat crítica i autocrítica, «dialogant» amb els autors estudiats i «repensant» i actualitzant els problemes estudiats.
- g. Relacionar transversalment els continguts de l'assignatura.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE5 Resumir els arguments centrals dels textos filosòfics en els seus diversos àmbits.

Resultats d'aprenentatge

CE5-2 Llegir comprensivament textos filosòfics d'història de la filosofia.
CE5-3 Resumir els temes i arguments exposats en un debat filosòfic clàssic.

Competència

CE6 Explicar i relacionar el contingut filosòfic de diferents autors, àmbits i èpoques.

Resultats d'aprenentatge

CE6-1 Relacionar diversos ordres que es poden descobrir entre les idees filosòfiques de diferents autors i moments històrics.

Competència

CE8 Situar en el seu context les idees i arguments filosòfics més representatius d'una època, descobrint el seu trasfons històric.

Resultats d'aprenentatge

CE8-1 Senyalar i discutir les principals característiques del pensament definitori d'una època, situant-ho en el seu context.

Competència

CE10 Identificar i descobrir els elements filosòfics rellevants dels grans períodes i autors de la història de la filosofia en qualsevol de les seves disciplines..

Resultats d'aprenentatge

CE10-1 Indicar els principals temes de la història de la filosofia

Competències transversals

CTF1 Comunicar de forma oral i escrita, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements adquirits.

CTF2 Desenvolupar habilitats d'aprenentatge autònom.

CTF3 Buscar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.

CTF4 Organitzar el temps i els propis recursos per al treball: dissenyar

plans amb establiment de prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.

CTF5 Analitzar i sintetitzar informació.

6.- Continguts de l'assignatura

ANTECEDENTS: AGUSTÍ D'HIPONA I EL LLEGAT FILOSÒFIC ANTIC

- Tema 1. La tradició acadèmica, neoplatònica i biblicopatrística
- Tema 2. Agustí d'Hipona. Introducció
- Tema 3. Agustí d'Hipona: Déu, la creació, l'ésser humà
- Tema 4. Agustí d'Hipona: el coneixement
- Tema 5. Agustí d'Hipona: El llenguatge, el temps, la moral, l'"augustinisme polític"

LA PATRÍSTICA MEDIEVAL

- Tema 6. La darrera patrística llatina
- Tema 7. La darrera patrística grega

EL DARRER NEOPLATONISME

- Tema 8. L'escola neoplatònica d'Atenas

FILOSOFIA MUSULMANA

- Tema 9. Filosofia musulmana

FILOSOFIA JUEVA

- Tema 10. Filosofia jueva

FILOSOFIA BIZANTINA

- Tema 11. La filosofia bizantina

FILOSOFIA CRISTIANA DE L'ALTA EDAT MITJANA

- Tema 12. La filosofia llatina a l'època d'esplendor dels monestirs (segles IX-XII)

L'ESCOLÀSTICA: FORMACIÓ I PLENITUD

- Tema 13. El renaixement del segle XII. El «nou Aristòtil»
- Tema 14. Tomàs d'Aquino (1225-1274) i el seu temps
- Tema 15. Tomàs d'Aquino: La *Summa Theologiae* i l'existència de Déu
- Tema 16. Tomàs d'Aquino i la metafísica aristotèlica
- Tema 17. Tomàs d'Aquino: antropologia, moral, política

LA FILOSOFIA DESPRÉS DE LA SENTÈNCIA DE PARÍS DE 1277

- Tema 18. La sentència de París del 1277 i les seves conseqüències. Joan Duns Escot (ca. 1266-1308)
- Tema 19. La «via modernorum»: nominalisme i misticisme

LA FILOSOFIA MEDIEVAL A CATALANA

- Tema 20. La filosofia catalana fins a començaments del segle XIV
- Tema 21. Escotistes i tomistes

Tema 22. Vers l'Humanisme

7.- Metodologia docent i activitats formatives

La docència combina exposicions generals de caràcter més teòric amb comentaris de textos especialment significatius. El professor seguirà el manual "Introducció a la filosofia medieval" (Manuals de la UAB,57) Servei de Publicacions, 2012. Cal que l'estudiant vagi a classe (l'assistència i participació és important) havent preparat el tema que toca. L'explicació que farà el professor del tema pressuposa aquesta preparació.

A més, l'estudiant haurà de fer unes lectures personals, també de textos importants.

Utilitzarem el Campus Virtual bàsicament per compartir els materials i per lliurar els treballs. En canvi, si l'estudiant es volgués posar en contacte amb el professor, cal que ho faci per mitjà del correu electrònic (i no amb la missatgeria del Campus Virtual).

Les tutories seran dedicades bàsicament a preparar la recensió i la les lectures obligatòries, i a desfer eventuais dubtes.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Presentació del curs	1	
Exposicions teòriques dels principals conceptes	28,5	
Comentaris de textos significatius	15	
Avaluació dels continguts del curs i de la metodologia	0,5	

Supervisades

Tutories	20	
----------	----	--

Autònomes

Preparació de temes i textos	20	
Lectures obligatòries d'Agustí, "Confessions", X-XIII; i Tomàs d'Aquino, "Summa de Teologia", I part, qüestió, 1, articles 1-10 i elaboració d'una recensió d'una de les dues lectures	20	

Ampliació bibliogràfica

20

8.- Avaluació

L'avaluació del curs és continuada i pressuposa l'assistència a classe i el seguiment constant del curs. Per aprovar el curs cal: a) que la nota de cada examen sigui com a mínim 4; b) que la mitjana de les diverses activitats sumi com a mínim 5. Si un alumne no compleix aquestes dues condicions caldrà que es presenti a la reavaluació de l'examen o dels exàmens que impedeixen l'assoliment de l'aprobat. Tot alumne, però, es pot presentar a la reavaluació per apujar la nota dels exàmens.

El treball (recensió) no és objecte de reavaluació, encara que estigui suspès.

Hom qualificarà amb *no presentat* l'alumne que només hagi fet activitats d'avaluació per un valor inferior al 30%.

No hi ha segona convocatòria

El professor assignarà un dia, hora i lloc de revisió d'examen un cop hagi avaluat les cinc activitats del curs i hagi posat la nota global de qualificació. Els estudiants que han de fer la reavaluació tindran un dia específic de revisió un cop hagin fet l'esmentada activitat de reavaluació.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Examen parcial 1: temes 1-11 Valor: 30 %	1,5	
Examen parcial 2: temes 12-22 Valor: 30 %	1,5	
Recensió: Agustí, "Confessions" [= recensió 1], X-XIII; o Tomas d'Aquino, "Summa de Teologia", I, 1q, 1-10a [= recensió 2]; Valor: 30 %	20*	
Preparació i participació a classe Valor: 10 %		

*Aquestes hores ja estan comptabilitzades en les activitats d'aprenentatge

Exàmens. L'alumne farà dos exàmens parcials. Cada examen pot constar de dues parts: preguntes de teoria i comentari d'un fragment. A més dels continguts teòrics de la matèria, l'estudiant haurà de donar raó de les lectures obligatòries. En les preguntes de teoria caldrà donar raó del contingut dels temes, de la bibliografia bàsica sobre aquell tema. És important complementar els apunts del professor amb, com a mínim, un manual. Si l'alumne no ha pogut fer algun dels exàmens, l'ha suspès o la mitja de les activitats d'avaluació del curs no arriba a 5, caldrà que es presenti a la reavaluació.

Recensió. L'alumne farà dues lectures obligatòries: Agustí, "Confessions", X-XIII; o Tomas d'Aquino, "Summa de Teologia", I, 1q, 1-10a. Totes dues són matèria d'examen. A més, d'una de les dues, n'haurà de presentar una recensió. La recensió serà feta a semblança de les que publiquen les revistes (p. ex. *Revista Española de Filosofía Medieval*). Tindrà aproximadament 1000 paraules i constarà de dues parts: un resum descriptiu però molt sintètic del contingut i una valoració crítica. Només s'acceptaran les recensions presentades dins del termini.

Participació a classe. El professor valorarà que els alumnes vagin i participin activament a classe. Preparar a casa les classes, ampliar continguts, fer aportacions, etc. són activitats que, a part del valor que tenen en l'avaluació del curs, poden ajudar a arrodonir la nota.

9- Bibliografia i enllaços web

El professor seguirà els temes i textos del manual següent: Jaume Mensa i Valls, *Introducció a la filosofia medieval* (Manuals de la UAB, 57), Bellaterra, Servei de Publicacions, 2012, 280 pàgs.. L'estudiant trobarà la bibliografia específica per a cada tema en aquest manual.

És aconsellable que l'alumne contrasti i completi la informació amb la consulta i lectura d'un altre manual, dels dos següents:

K. Flasch, *El pensament filosòfic a l'Edat Mitjana. D'Agustí a Maquiavel*, Santa Coloma de Queralt, Edèndum, 2006.

A. de Libera, *La filosofia medieval*, València, 2006.

De les **lectures obligatòries** obligatòries n'hi ha diverses edicions (en català i/o castellà). Recomanem: Agustí, "Confessions", X-XIII, ed. M. Dolç, Barcelona, Proa, 2007; i Tomàs d'Aquino, *Suma de teologia*, Madrid, Biblioteca de Autores Cristianos, 2010.

10.- Programació de l'assignatura